

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۱/۰۲

خوشحال آصفی

په طالبانو بولي لگېدلې، څوک به يې په ښه قيمت واخلي؟

په داسې حال کې چې له وسله والو طالبانو سره د افغان حکومت او امریکا لخوا د سولې پراخې هڅې روانې دي؛ دغې ډلې هم د نړۍ هیوادونو ته سفرونه پیل کړي دي. تېره ورځ وسله والو طالبانو د یوې اعلامیې له لارې اعلان وکړ چې له ایران څخه د دغې د پلاوي له راتګ وروسته به د سیمې نورو هیوادونو ته هم سفرونه وکړي. د طالبانو په خبرپاڼه کې راغلي چې ایران ته یې د پلاوي موخه د سیمې له هیوادونو سره ددوی د اړیکو د لړۍ یوه کرۍ ده او ددوی پلاوی به په نږدې راتلونکي کې د سیمې نورو هیوادونو ته هم سفرونه وکړي ترڅو د هغوی ملاتړ خپل کړي. دوه ورځې وړاندې د ایران د بهرنیو چارو وزارت اعلان کړی و چې د طالبانو پلاوی تهران ته راغلی او د بهرنیو چارو له مرستیال وزیر سره یې کتلي دي. دوه اوونۍ وړاندې په اماراتو کې له امریکا، پاکستان، سعودي او اماراتو سره تر خبرو وروسته تهران ته د طالبانو د پلاوي دا دویم سفر دی چې ترسره کوي یې. له دې وړاندې هم دغې ډلې په ځلونو ایران ته سفرونه کړي دي. له ایران وړاندې مسکو، چین، سعودي عربستان او پاکستان ته هم په چکر تللي و. تر ټولو جالبه بیا دا ده چې د سیمې هیوادونو ته د طالبانو سفرونه وروسته له هغې ډېر شول؛ کله چې د پاکستان د بهرنیو چارو وزیر د چین، ایران او مسکو په ګډون د سیمې هیوادونو ته سفر وکړ. خو پوښتنه دا ده چې د سیمې هیوادونو ته د طالبانو سفرونه د پاکستان د بهرنیو چارو وزیر له سفرونو سره څه تړاو لري؟

د سیمې هیوادونو ته د طالبانو او د پاکستانی چارواکو د سفرونو تړاو په دې کې دی چې پاکستان اوس په وسله والو طالبانو سوداګري پیل کړې ده. کله چې د امریکا ولسمشر ډونالډ ټرمپ له عمران خان څخه د یو لیک لارې غوښتنه وکړه چې طالبان دې له افغان حکومت سره خبرو ته حاضر کړي؛ نو پاکستان خپل ځان په روانه لوبه کې بریالی او امریکا او افغان حکومت خپل ځان ته ارمن ولیدل. هماغه و چې پاکستان د طالبانو پر سر نوي لوبه پیل کړه. پاکستان د دې لپاره چې د طالبانو پر سر له افغان حکومت او امریکا څخه ډېر امتیاز ترلاسه کړي نو په دغه ډله یې د سیمې د هیوادونو په ځانګړي توګه د امریکا د سیالو هیوادونو تر منځ بولی ته وړاندې کړه. اوس د امریکا رقیب هیوادونه هڅه کوي چې له پاکستان سره د طالبانو پر سر د بولی میدان ته وځي.

د طالبانو ښه څوډاګر څوک دي؟

په اوس وخت کې د وسله والو طالبانو ښه څوډاګر ایران، مسکو، چین او سعودي عربستان دي.

ایران:

ایران ځکه غواړي دغه بولي وګټي چې له یوې خوا یې امریکا سره ټاټې ژول پیل کړي او له بلې خوا د افغانستان د اوبو د کنټرول لپاره غواړي چې د افغانستان په جغرافیه کې د بندونو د تخریب لپاره یوه ډله ولري. ایران پوهیږي چې که له وسله والو طالبانو سره د امریکا په نوښت سوله وشي نو امریکا به د افغانستان له جګړې بریالی بهر شي او په ضمن کې به په افغانستان کې د سولې په صورت کې د افغان حکومت مخه د اوبو د مهار لپاره واوړي. نو اوس مهال د وسله والو طالبانو په کنټرول سره غواړي چې له یوې خوا امریکا د افغانستان په جګړه کې بوخته وساتي او له بلې خوا دافغانستان د اوبو د کنټرول مخه ونیسي.

روسیه:

مسکو په سیمه کې د امریکا سرسخته سیال او په افغانستان کې د امریکا د حضور ننگوونکی هیواد دی. مسکو په سیمه کې د داعش پروژې د ځان پر وړاندې د امریکا لخوا برابرې شوې پروژې بولي او د همدې لپاره چې په افغانستان

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

کې د دغې ډلې سره د مقابلي لپاره داسې ډله ولري چې روسیه پرې کنټرول ولري؛ هڅه کوي چې د پاکستان لخوا د طالبانو پر سر روانه بولي دوی وگټي.

چین:

چین هم په سیمه کې د سیاسي او اقتصادي لحاظه د امریکا سیال او د پاکستان نږدې دوست بلل کیږي. د دې لپاره چې په افغانستان کې له امریکا سره ښه سیالي وکړي غواړي چې په وسله والو طالبانو کنټرول ولري. نو د همدې لپاره په روانه بولي کې چین هم غواړي چې گټونکی شي.

سعودي عربستان:

که څه هم پاکستان، قطر او سعودي عربستان په سیمه کې هغه هیوادونه دي چې په افغانستان کې یې د وسله والو طالبانو نظام په رسمیت پېژندلی و؛ خو تېر کال کله چې په کندهار ولایت د والي په میلمستون کې د طالبانو لخوا خونړی برید ترسره او په کې د سعودي عربستان ډیپلوماتان ووژل شول نو دغې پېښې د پاکستان او سعودي عربستان اړیکې ترینګلي کړې. ځکه د معلوماتو وروسته په ډاګه شوه چې دا برید د پاکستان لخوا پلان شوی و. له دې سره له طالبانو سره هم د سعودي عربستان اړیکې سړې شوې. ځکه عربستان ویل چې طالبان زما په چنده چلیږي او پاکستان بېرته د همدوی په خلاف وکارول نو هماغه و چې د طالبانو او سعودي اړیکې سړې شوې. اوس د دې لپاره چې پر طالبانو دغه کنټرول بیرته ترلاسه او همداراز د دې لپاره چې سعودي عربستان له قطر سره خپل رقابت وپالي؛ غواړي له وسله والو طالبانو سره خپلې اړیکې ورغوي. په همدې خاطر په روانه بولي کې سعودي عربستان هم هغه هیواد دی چې پر وسله والو طالبانو پانگونه کولی شي.

پای